

ΒΙΒΛΙΟ



Το «Εν ψυχρώ» του Τρούμαν Καπότε (μετάφραση Αύγουστος Κορτώ, εκδόσεις Πατάκη) δημοσιεύτηκε το 1966 και προκάλεσε σεισμό μεταξύ των αμερικανών κριτικών. Άλλοι έσπευσαν να το αποθεώσουν επειδή χωρίς να καταφύγει ούτε σε ένα μυθοπλαστικό στοιχείο έπλεξε με αριστοτεχνικό τρόπο το χρονικό μιας ειδικθούς δολοφονίας, ενώ άλλοι προτίμησαν να το αντιμετωπίσουν με πολλαπλές επιφυλάξεις επειδή ακριβώς στηριζόταν μόνο σε πραγματικά γεγονότα. Όταν κυκλοφόρησε το βιβλίο, ο Καπότε ήταν 42 ετών και είχε ήδη πίσω του μια πετυχημένη νουβέλα, το «Πρόγευμα στο Τίφαννυς» (1958). Με το «Εν ψυχρώ» όμως η φήμη του εκτινάχτηκε στα ύψη, περνώντας πολύ γρήγορα τον Ατλαντικό.

Τον Νοέμβριο του 1959 ο Πέρρυ Έντουαρντ Σμιθ και ο Ρίτσαρντ Γιουτζίν Χίκοκ σκότωσαν στο Χόλκομπ του Κάνσας μια τετραμελή οικογένεια, τους Κλάττερ. Η είδηση έκανε αμέσως τον γύρο της Αμερικής κι όταν ο Καπότε τη διάβασε στις εφημερίδες πρότεινε στο περιοδικό "New Yorker" να αναλάβει μίαν εκτενή δημοσιογραφική έρευνα. Η σύνταξη του περιοδικού δέχτηκε να τον χρηματοδοτήσει κι ο ίδιος ξεκίνησε να ψάχνει επί μεγάλο χρονικό διάστημα τα πάντα: ρώτησε συγγενείς και αστυνομικούς, ήρθε σε επαφή με δικηγόρους και δικαστικούς παράγοντες, ανέτρεξε σε διοικητικά έγγραφα και συγκέντρωσε πλήθος βιογραφικά στοιχεία. Το αποτέλεσμα ήταν ένα nonfiction novel (το πρώτο του είδους του) ενταγμένο στο ρεύμα της νέας δημοσιογραφίας (new journalism) που έκτοτε έκανε θραύση τόσο στον Τύπο όσο και στη λογοτεχνία.

Σε τι ακριβώς οφείλεται η τόσο μεγάλη επιτυχία; Μα, στο ότι ο Καπότε τίμησε κατά τον καλύτερο τρόπο τον τίτλο του βιβλίου, δείχνοντας ότι ο Πέρρυ και ο Ντικ δολοφόνησαν τους Κλάττερ χωρίς κανέναν προφανή λόγο. Ακόμα κι αν έβρισκαν το χρηματοκιβώτιο για το οποίο τούς είχε δώσει πληροφορίες ένας πρώην συγκρατούμενος, τα πράγματα δύσκολα θα άλλαζαν. Ο σκοτεινός ψυχισμός τους (προϊόν

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΕΝΟΣ ΕΙΔΕΧΘΟΥΣ ΦΟΝΟΥ

Του Βαγγέλη Χατζηβασιλείου

εν πολλοίς της ταλαιώρης αν όχι και δυστυχισμένης ζωής τους) θα οδηγούσε κατά πάσα πιθανότητα το χέρι τους και πάλι στον φόνο. Φαίνεται πως ο Καπότε κατάλαβε πολύ γρήγορα τη φύση των πρωταγωνιστών του γιατί όλο το βιβλίο εστιάζεται ακριβώς σε αυτό: στο πώς να σκάψει η αφήγηση το εσωτερικό κάος των προσώπων της, σμιλεύοντας τη μορφή δύο χαρακτήρων που διεκδικούν μέχρι και σήμερα περίοπτη θέση στην ιστορία όχι μόνο της λογοτεχνίας αλλά και του κινηματογράφου (το «Εν ψυχρώ» έγινε ταινία το 1967, σε σκηνοθεσία Ρίτσαρντ Μπρουκς και

με τους Σκοτ Γουίλσον και Ρόμπερτ Μπλέικ στους πρωταγωνιστικούς ρόλους).

Στον Καπότε δεν αρέσουν παρόλα αυτά οι ευκολίες. Παρακολουθώντας τον Πέρρυ και τον Ντικ μέχρι την ώρα της εκτέλεσής τους στις φυλακές του Κάνσας, δεν θα αφήσει ούτε υπόνοια δικαίωσής τους (μολονότι κάνει πυκνούς υπαινιγμούς για τη σκοπιμότητα της θανατικής ποινής), φροντίζοντας εκ παραλλήλου να φωτίσει τα πορτρέτα των θυμάτων τους, μιας οικογένειας ιδιοκτητών γης που κατέληξαν παρανάλωμα του πυρός για το τίποτε.